

ПОЛИТИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ НА МИДХАТ ПАША, ОТРАЗЕНА НА СТРАНИЦИТЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ВЪЗРОЖДЕНСКИ ВЕСТНИЦИ

Теодора Бакърджиева

Мидхат паша е един от най-видните представители на новото реформаторско поколение, което черпи идеи от епохата на Танзимата, доразвива ги и повежда решителна борба за преодоляване на дълбоката криза, обхванала Османската империя. С дългогодишната си дейност на държавен чиновник, преминал през всички степени на административната йерархия, той се откроява като забележителен държавник, последователен защитник на интересите на империята, борец за нейната модернизация и за възстановяване на международния ѝ престиж. Изследователите са единодушни, че Мидхат паша добавя нов щрих към образа на турския реформатор - той е реформатор практик, първият, който решително излиза от рамките на писаните декрети и с невероятна енергия и упоритост превръща османските провинции в своеобразни експериментални „лаборатории“¹.

Началото на обществената му биография съвпада по време с надигащото се мощно движение за реформи, което бележи не само кариерата, но и целия му жизнен път. Още съвсем млад Ахмед Шефик (рожденото име на Мидхат паша) е назначен за секретар на протоколния отдел на Висшия юридически съвет, където прави впечатление на Мустафа Решид паша. Големият реформатор го привлича в екипа си и така младият чиновник получава житейския шанс да участва в подготовката на законопроекти и юридически постановления, издържани в духа на новите реформи, да общува с хората, които в момента творят история на империята, опитват се да градят нейната нова визия.

Въпреки че започва да служи на държавата си едва тринадесетгодишен, повече от две десетилетия Мидхат е един от стотиците анонимни държавни чиновници, чийто рутинен труд е далеч от вниманието на пресата². Медийният интерес към него датира от втората половина на 50-те години на XIX в., а от края на 60-те години до смъртта му през 1884 г. е една от най-коментираните личности на страниците на местния и европейски печат. Дейността му попада и в полезрението на българските възрожденски вестници, които го възхваляват, оспорват, критикуват, заклемяват - тонът и използваната лексика се диктуват от идейните позиции и конкретните задачи на вестниците. Българските издания проявяват интерес към